

**บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**

**THE ROLE IN STUDENT DEVELOPMENT ACTIVITIES ADMINISTRATION AND
STUDENT QUALITY IN SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 9**

อมราวรรณ แสงนิล¹

นพดล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 2) คุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 และ 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวน 52 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 1 คน นักเรียน จำนวน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และผู้ปกครอง จำนวน 1 คน รวมโรงเรียนละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 312 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการและคุณภาพนักเรียน ตามแนวคิดของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. คุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the role in student development activities administration in school under the secondary educational service area office 9 2) student quality in school under the secondary educational service area office 9 and 3) the relationships between the role in student development activities administration and student quality in school under the secondary educational service area office 9. The samples were 52 schools under the secondary educational service area office 9. The respondents were school administrator, teacher, two students, school committee and parent. totally of 312 respondents. The research instrument was a questionnaire regarding the role in student development activities administration of Ministry of Education and student quality of Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). The statistics used in data analyzing were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

¹ นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The findings were as follows;

1. The role in student development activities administration in school under the secondary educational service area office 9, as a whole and as an individual aspect, were at a high level.
2. Student quality in school under the secondary educational service area office 9, as a whole and as an individual aspect, was at a high level.
3. There was the significant relationship between the role in student development activities administration and student quality in school under the secondary educational service area office 9 at .01 level of statistical significance.

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นการพัฒนาคน เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของประเทศจะเห็นได้จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดไว้ว่าการจัดการเรียนรู้งานมุ่งเน้นการฝึกให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาจะต้องมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข โดยการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรในสถานศึกษาทุกระดับชั้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ คือเป็นเครื่องกำหนดความสำเร็จของหลักสูตร เพราะการส่งเสริมการจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกิจกรรมไว้ 3 ลักษณะ อันได้แก่ 1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน 2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันเอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง ทุกชั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน

บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรักชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม และการมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่างๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม ซึ่งทั้ง 3 กิจกรรมนี้ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับใช้ได้ทุกรูปแบบทั้งในระบบ นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะ เจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย คือ ผู้เรียนนำองค์ความรู้ทักษะจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรมมีวินัย และมีจิตสาธารณะที่ดีงามเป็นคนมีปัญญา ในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนดีมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงโดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสร้างสรรค์ ได้นั้นจะต้องอาศัยองค์ประกอบสำคัญ คือ นักเรียนและโรงเรียน บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ควรมีบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยเน้นความหลากหลายทั้งรูปแบบและวิธีการ เน้นการปฏิบัติจริงเป็นหมู่คณะ สัมพันธ์กับชีวิตผู้เรียน รวมทั้งมีการประเมินผลในสภาพจริง

ดังนั้นบทบาทในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนมีปัญญา มีความสุขซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนอย่างแท้จริง

ปัญหาของการวิจัย

การจัดการศึกษาที่ผ่านมาพบปัญหาที่สำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพประชากรหลายประการด้วยกัน รัฐบาลจึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาและประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่ใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข นอกจากนี้ยังได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างหลักสูตร โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน เมื่อเป็นเช่นนี้การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องให้มีการสอดแทรกกิจกรรมเพื่อก้าวสู่ความเป็นมนุษย์ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงมีความสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพนักเรียน

คุณภาพนักเรียนเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาเนื่องจากเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาคือการยกระดับคุณภาพของนักเรียน จากงานวิจัยเรื่องปัจจัยด้านนักเรียนและครูที่ส่งผลต่อความจำเป็นด้านคุณภาพนักเรียน: การวิเคราะห์ห้พระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 690 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความต้องการจำเป็นด้านคุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการจำเป็นด้านคุณภาพนักเรียนด้านความดี อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านความเก่ง และด้านการมีความสุขอยู่ในระดับปานกลาง โดยผลการวิจัยเรื่องดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านความดี ด้านความเก่ง และด้านการมีความสุข เล็งเห็นว่าเครื่องมือที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการยกระดับคุณภาพของนักเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
2. เพื่อทราบคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมโครงการวิจัยเป็นการจัดเตรียมโครงการอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาปัญหา ศึกษาวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารทางวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรียบเรียงผลงานเสนอขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและเสนอขออนุมัติโครงการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดของทฤษฎีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสร้างและปรับปรุงเครื่องมือ ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตลอดจนแปลผลการวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัยเป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ แล้วปรับปรุงข้อบกพร่องตามคำแนะนำที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม มีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ผู้วิจัยสร้างตามแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมี 5 บทบาท คือ 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม 3) บทบาทของผู้เรียน 4) บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา 5) บทบาท

ของผู้ปกครองและชุมชน ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพนักเรียนตามตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยมี 5 ด้าน คือ 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 2) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (rating scale) ของไลเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 52 โรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามโดยตรงไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และสำหรับการส่งคืนแบบสอบถามผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ส่งให้ผู้วิจัยโดยตรงทางไปรษณีย์เช่นกัน

เมื่อได้รับแบบสอบถามทั้งหมดคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์จัดระเบียบข้อมูล จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (percentage) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยการใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยวิธีการคำนวณค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เป็นหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี 32 โรงเรียน และจังหวัดนครปฐม 29 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 61 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางประมาณการสุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 โรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling)

จากการส่งแบบสอบถามที่มีคำถามจำนวน 60 ข้อ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 52 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 ฉบับ รวม 312 ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน 48 โรงเรียน รวม 288 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.31 จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 51.74 เพศชาย จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 48.26 อายุต่ำกว่า 18 ปีมากที่สุด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 33.32 รองลงมาอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 31.94 รองลงมาอายุ 36 - 45 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 27.44 รองลงมาอายุ 26 - 35 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.91 และน้อยที่สุด คือ อายุ 18 - 25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.39 วุฒิการศึกษาสูงสุดคือ ต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 45.14 รองลงมา ปริญญาตรี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมา ปริญญาโท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 21.53 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาปริญญาเอก สำหรับตำแหน่งในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นนักเรียน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 33.32 รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 ครูผู้สอน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และผู้ปกครอง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n = 48)

บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_1)	4.24	0.30	มาก
2. บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม (X_2)	4.14	0.19	มาก
3. บทบาทของผู้เรียน (X_3)	4.03	0.19	มาก
4. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา (X_4)	4.03	0.14	มาก
5. บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน (X_5)	4.05	0.19	มาก
รวม (X_{tot})	4.10	0.13	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ บทบาทของผู้บริหาร

สถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.30) บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.19) บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.19) บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.14) และบทบาทของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.19) ทั้งนี้โดยที่ความคิดเห็นแต่ละด้านไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n = 48)

คุณภาพนักเรียน	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (Y_1)	4.10	0.16	มาก
2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_2)	4.09	0.21	มาก
3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Y_3)	4.02	0.17	มาก
4. ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น (Y_4)	3.97	0.11	มาก
5. ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Y_5)	3.90	0.18	มาก
รวม (Y_{tot})	4.01	0.07	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.16)

ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.21) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.02, S.D. = 0.17) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น ($\bar{X}$ = 3.97, S.D. = 0.11) และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.18) ทั้งนี้โดยที่ความคิดเห็นแต่ละด้านไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_{tot}
X_1	0.106	0.733**	0.130	0.040	0.197	0.391**
X_2	0.111	0.891**	0.072	0.172	0.133	0.528**
X_3	0.098	0.227	0.098	0.146	0.190	0.142
X_4	0.006	0.699**	0.018	0.389**	0.224	0.612**
X_5	0.230	0.265	0.730**	0.277	-0.669**	0.138
X_{tot}	0.013	0.793**	0.045	0.168	0.081	0.549**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_{tot}) กับคุณภาพนักเรียน (Y_{tot}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.549$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่าบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (X_{tot}) กับคุณภาพนักเรียนด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อแยกพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละบทบาทกับคุณภาพของนักเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม (X_2) กับคุณภาพนักเรียน (Y_{tot}) และบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา (X_4) กับคุณภาพนักเรียน (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) กับคุณภาพนักเรียน (Y_{tot})

นอกจากนี้ยังพบว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละบทบาทกับคุณภาพของนักเรียนแต่ละด้านอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) กับผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_2) บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม (X_2) กับผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_2) บทบาท

ของผู้ปกครองและชุมชน (X_5) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง (Y_3) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา (X_4) กับผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_2) บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน (X_5) สัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Y_5) และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา (X_4) กับผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น (Y_4)

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา และบทบาทของผู้เรียน

2. คุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

3. บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ตระหนักและเห็นความสำคัญของบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ทักษะจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย และมีจิตสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนดีมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยีและเป็นคนดีมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงโดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามบทบาทของแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผลจากการวิจัยพบว่าบุคลากรที่ร่วมกันบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีประสบการณ์ในการทำงาน รับผิดชอบของตนเองในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ครอบคลุมผู้เรียนทุกคน จัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มศักยภาพตามความสนใจ ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม และยึดหลักการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์ยุ พิระพงษ์ เรื่องการบริหารกิจกรรมนักเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าทุกโรงเรียนต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรมาช้านาน จึงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการศึกษาหาความรู้ ประชุมอบรม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะเมื่อมีการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหาร ครู หันมาเอาใจใส่ พัฒนาส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพิ่มขึ้นเพราะคิดว่ากิจกรรมนักเรียนจะช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

2. ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องคุณภาพนักเรียนในโรงเรียน เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายในนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายใน (สมศ.) ที่ประเมินคุณภาพนักเรียนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนต้องพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คุณธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และรองรับการประเมินคุณภาพภายในนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายใน (สมศ.) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฌัชชัชราณี ศรีปานทอง วิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารโรงเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวาง และทั่วถึงโดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านครอบคลุมด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย เพื่อสนองต่อนโยบายของกระทรวง รวมถึงการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายในจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพภายใน (สมศ.) และโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเน้นให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

3. บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้าน รวมทั้งได้ระบุบทบาทที่ชัดเจนของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้น้องความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมที่พัฒนาตนเองให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีจิตสาธารณะที่คำนึงถึงผู้อื่น มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และเป็นคนดีมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 รับผิดชอบในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดแผน การวางแผน การจัดกิจกรรม การดำเนินการ กิจกรรม การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและรายงานผล ซึ่งส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ นักเรียนที่ดีของโรงเรียน มีจิตสาธารณะ มีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นทำเป็น สร้างองค์ความรู้เพื่อการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของตนเองและสังคมได้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเกณฑ์ดี และมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ สิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนดล เด็กเลิศสิริวงศ์ วิจัยเรื่องการบริหารกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมลูกเสือตอบสนองต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ทั้งในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย และด้านมีจิตสาธารณะ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ การบริหารกิจกรรมลูกเสือในด้านต่างๆ ทั้งด้านกิจกรรมพิเศษ ด้านการบริหารการเงิน ลูกเสือ ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการจัดหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการจัดการหลักสูตร ได้มี

การสอนโดยสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆ ได้แก่ การมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย ด้านการมีจิตสาธารณะ ด้านการใฝ่เรียนรู้ ด้านความมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และด้านการอยู่อย่างพอเพียง ดังเห็นได้จากกิจกรรมต่างๆ ของลูกเสือ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรชัชวราภรณ์ ศรีปานทอง วิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารโรงเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าบทบาทผู้บริหารโรงเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวก หรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะคล้ายคลึงกันอาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำวิชาการเป็นนักพัฒนา นักแก้ปัญหา นักตัดสินใจ นักประเมินประยอม นักการพูด นักวางแผน นักปกครอง และนักปราชญ์ ที่สามารถนำแนวคิดใหม่ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายได้อย่างเหมาะสมไวต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกโรงเรียน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและส่งผลให้ผู้เรียนได้น้องความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้ และประสบการณ์มาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีวินัย และมีจิตสาธารณะที่คำนึงถึงผู้อื่น ในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา เป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

2. คุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีค่ามัธยฐานเลขคณิตต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และบุคคลที่มีส่วนร่วม ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นไปตามเกณฑ์

3. บทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กันโดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้อยตามกัน ดังนั้นบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทและปฏิบัติตนตามบทบาทอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับคุณภาพนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษายบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ควรมีการศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาในการดำเนินงานตามบทบาทการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.

นัชชฎาธินัย ศรีปานทอง. “บทบาทผู้บริหารโรงเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ” วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

ชนดล เล็กเลิศศิริวงศ์. “การบริหารกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนา
คุณลักษณะอันพึงประสงค์” วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.

พงศ์วัชร ฟองกันทา และอวยพร เรืองตระกูล. “ปัจจัยด้าน
นักเรียนและครูที่ส่งผลต่อความจำเป็นด้านคุณภาพ
นักเรียน: การวิเคราะห์พหุระดับ” วารสารวิจัย มช.
ขอนแก่น : สำนักพิมพ์ขอนแก่น, 2553.

ภรณ์ยู พิระพงษ์. “การบริหารกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ” วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **กระทรวงศึกษาธิการ.
แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกน
กลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

Best, John W. **Research in Education** . Englewood Cliffs
New York : Prentice, Hall Inc., 1970.

Cronbach, Lee J. **Essential of Psychological Testing**. 3rd.
New York: Harper & Row Publisher, 1974 .

Katz, Daniel and Robert L. Kahn . **The Social Psychology of
Organizations**. 2nd ed. (New York: John Wiley &
Sons, 1978.

